

Herverkaveling Hogeveense Polder

‘Dit is de kans om bruikbaar land te krijgen’

Op de 23 meter hoge terp van golfbaan Tespelduyn heb je een goed uitzicht over de Hogeveense Polder in Noordwijkerhout. Daar zie je de lappendeken van agrarische kavels in allerlei formaten en vormen. Een wirwar van sloten en paden doorkruist de polder. Herverkaveling moet de polder transformeren tot een gebied waar agrarische bedrijven in de toekomst kunnen groeien. Vier betrokkenen, de bollentelers Wim van Haaster en Rik Pennings, dahliateler Hubert Weijers en tulpenbroeier Ed de Koning, dringen aan op spoed met de herindeling.

Tekst: Roza van der Veer | Fotografie: René Faas

Geen dwang

Onno Zwart, directeur van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij Duin en Bollenstreek, hoopt over een half jaar duidelijkheid te hebben over de herverkaveling van de Hogeveense Polder. De eerste bijeenkomst met de betrokken landeigenaren was afgelopen week en op kantoor hangen de eerste schetsen voor een nieuwe verkaveling. “We hebben de medewerking nodig van de grondeigenaren, want we schuiven met hun eigendommen.” Dwangmiddelen voor weigerachtige eigenaren bestaan niet meer na het schrappen van de Ruilverkavelingswet.

Om bij de dahliavelden van Hubert Weijers te komen, moet je eerst een smal asfaltpad afrijden. Daarna volgen lange zandpaden, langs kronkelige sloten vol met kroos en waterplanten, waar een paar meerkoeten tikkertje met elkaar lijken te spelen. Aan de overkant liggen steeds korter worden- de, oftewel gerende, dahliabedden. Mooi voor de toerist, een ramp voor de telers, die moeite hebben met de onrendabele kavels in de Noordwijkerhoutse polder. In de komende tijd moet 25 hectare aan agrarische percelen worden herverkaveld en 30 hectare bollenland worden verbeterd. Daarnaast wordt het gebied opener, het water schoner, groeit de biodiversiteit en krijgen toeristen meer zicht op de nu achter lintverbouwing verstopte polder. Kortom, de Hogeveense Polder wordt dé voorbeeldpolder voor de Bollenstreek. En bij succes volgen er meer.

EFFICIËNCY

De vier agrariërs kan het niet snel genoeg gaan. Zij worden elk jaar geconfronteerd met de nadelen van de te kleine en gerende kavels. Weijers heeft het uitgerekend: elke keer dat hij bij het planten van de dahlia's moet keren aan het kopeinde van een bed kost dat tien minuten. "In die periode heb je twaalf mensen aan het werk die bij elke steek uit de plantkar moeten. Het is maar goed dat ik niet precies uitrekenen wat ik verlies door de korte kavels." Pennings schudt zijn hoofd. Hij meent dat

je het verlies wel precies moet uitrekenen. Hij maakt als bollenteler gebruik van loonwerkers die op grote kavels efficiënter kunnen werken. "Een loonwerker komt met peperdure machines en kost honderd euro per uur. Dat ding moet gewoon rijden." Van Haaster knikt instemmend. "Wij proberen overal bewerkbare, rechte, stukken grond te vinden van minimaal drie hectare met een lengte van twee tot driehonderd meter en een goede waterhuishouding. Dat zijn kavels waarop je rendabel kunt telen. Zodra kavels kleiner en scheef worden, kost het te veel tijd om je machinepark heen en weer te rijden. Vergeet niet dat concurrenten in bijvoorbeeld Callantsoog stukken grond van 400 tot 500 meter hebben. In de Hogeveense Polder liggen nu kavels die niet rendabel zijn te krijgen."

SCHUIFPUZZEL

De herverkaveling begint bij Weijers en De Koning. Zij betrekken over een paar maanden nieuwe bedrijfspanden aan de Ambachtsweg. In 2014 stonden beide bedrijven op het punt uit te breiden toen de Landschapsvisie Hogeveense Polder werd gepubliceerd. Weijers: "We helpen elkaar met het uitwisselen van personeel en schuurruimte omdat de dahliateelt en de tulpenbroeierij elkaar aanvullen. We kregen in die landschapsvisie het stempeltje 'ongewenst', net als meer bedrijven in de polder. Dat was reden om te gaan praten." De gesprekken verliepen zo traag dat de

Even voorstellen

De Hogeveense Polder is 300 hectare groot. De grond is in bezit van honderd eigenaren en wordt gebruikt door dertig telers. Vier agrariërs vertellen in dit artikel over het belang van herverkaveling voor hun bedrijf. Even voorstellen:

- Hubert Weijers (48), Weijers Nurseries, heeft 38 hectare dahlia's, waarvan 19 in de Hogeveense Polder.
- Ed de Koning (53), Gebr. de Koning, broeit tulpen en teelt 6 hectare lelies (samen met broer Peter), waarvan 2,5 in de Hogeveense Polder.
- Wim van Haaster (69). Tot 2015 directeur-groootaandeelhouder van Wed. A van Haaster met 100 hectare bloembollen (tulpen, hyacinten, narcissen en tigridia's), waarvan 15 in de Hogeveense Polder. Nu bestuurder LTO Duin- en Bollenstreek.
- Rik Pennings (41), P. Pennings Bloembollenbedrijf, heeft 12 hectare narcissen en tulpen, waarvan 6 in de Hogeveense Polder.

ondernemers een bouwvergunning voor de polder aanvragen. De Koning: "Ik had de vergunning klaarliggen om op 1 mei 2017 te beginnen. Dat deed alle alarmbellen afgaan, want dan viel het hele plan voor de polder in duigen." Met hulp van de gemeente en Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) kwam de Ambachtsweg in beeld, waar de twee bedrijven naast elkaar liggende schuren bouwen, zodat ze de ruimte maximaal benutten. De Koning neemt dit jaar de koelcellen voor de tulpenbroeierij al in gebruik. De huidige bedrijfsruimten worden gesloopt waardoor herverkaveling mogelijk wordt.

VRUCHTWISSELING

Ondanks hun nieuwbouw hebben Weijers en De Koning belang bij de herverkaveling. Zij blijven dahlia's en lelies telen in de Hogeveense Polder. Ze hopen dat hun verhuizing een schuifpuzzel in gang heeft gezet die in de nabije toekomst betere kavels oplevert. Ook Pennings en Van Haaster, die zelf het heft in handen hebben genomen door grond te ruilen en te kopen, hopen dat de verkaveling in een stroomversnelling komt. Ze wijzen op de vruchtwisseling van een op vijf waardoor ze niet meer genoeg hebben aan het eigen land.

PENSIOEN

De vier agrariërs hopen dat veel landeigenaren, van wie naar schatting 40 procent teler is, de meerwaarde zien van het creëren van bruikbare en dus in de toekomst verhuurbare kavels. Van Haaster schat dat door herverkaveling (minder sloten en paden) tien procent meer beteelbaar land beschikbaar komt. "Straks zijn al die kleine scheve stukjes land onbruikbaar en gaan verloederen. Als landeigenaren nu hun kans pakken om bruikbaar land te maken, werken ze aan hun pensioen." ♦

